

Tid Torsdagen den 25 augusti 2016 kl. 17.00 – 17.15
Plats Bråvallasalen, Stadshuset
Justerat Tisdagen den 6 september 2016

Jan Valeskog

Joakim Larsson

Närvarande**Beslutande ledamöter:**

Jan Valeskog (S) ordföranden

Joakim Larsson (M) vice ordföranden

Margareta Stavling (S)

Anders Göransson (S)

Maria-Elsa Salvo (S)

Elin Olsson (MP)

Lennart Tonell (MP)

Monika Lozancic (M)

Torbjörn Erbe (M)

Alexandra Östback (M)

Mattias Keresztesi (M)

Abit Dundar (L)

Tjänstgörande ersättare:

Maria Ljuslin (V)

för Rikard Warlenius (V)

Ersättare:

Lars Arell (S)

Anny Sandgren (S)

Birger Kato (S)

Anna Bäcklund (MP)

Jihad Adlouni (M)

Markus Berensson (C)

Maurice Forslund (KD)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Håkan Falk, Jenni Almgren, Marita Anheim, Ann-Charlotte Bergqvist, Gunnar Jensen, Sara Lundén, Lena Mittal, Maria Salenius, Martin Skillbäck och Åsa Wigfeldt samt borgarrädssekreterarna Oscar Lavelid och Daniel Carlsson Mård och personalföreträdaren Luis Lopez för §§ 1-5.

§ 1**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Exploateringsnämnden utser vice ordföranden Joakim Larsson (M) att tillsammans med ordföranden Jan Valeskog (S) justera dagens protokoll.

Justering sker tisdagen den 6 september 2016.

§ 2**Frågor för beredning och eventuell information från kontoret**

Inga frågor för beredning eller information från kontoret behandlas.

§ 3**Anmälan av inkomna skrivelser till exploateringsnämnden**

Inkomna skrivelser m.m. till exploateringsnämnden enligt förteckningar från den 9 augusti 2016 och från den 25 augusti 2016 anmäls.

§ 4**Anmälan av delegationsbeslut fattade inom exploateringskontoret**

Dnr E2016-00014

Beslut

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 22 juni 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 5**Anmälan av protokoll från rådet för
funktionshinderfrågor**

Dnr E2016-00043

Protokoll nr 4/2016 från sammanträde med
stadsbyggnadsnämndens och exploateringsnämndens gemensamma
råd för funktionshinderfrågor från den 10 maj 2016 anmäls.

§ 6**Samråd om nästa regionala utvecklingsplan för
Stockholmsregionen, RUFS 2050 och ÖMS 2050 –
samverkan och planering i Östra Mellansverige. Svar på
remiss**

Dnr E2016-01321

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets
förslag:

- 1 Exploateringsnämnden besvarar remissen i enlighet med
kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera
paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 22 juni 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP)
och Maria Ljuslin (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Abit Dundar
(L) föreslår att nämnden beslutar att som svar på remissen
anföra följande:

Det är centralt att regionen har en utpekad färdriktning för att
kunna åstadkomma rimliga planeringsförutsättningar på lång
sikt. Det är viktigt att planeringen är förankrad i verkligheten
och att den utgår från den information som finns tillgänglig
vad gäller placering och antalet regionala kärnor. Det är även
viktigt att ekonomiskt ansvarstagande präglar
planeringsarbetet och att man tar höjd för driftkostnader och
löpande kostnader som nya investeringar medför.

Det är positivt att man i förslaget till ny regional utvecklingsplan utgår från två scenarion och strukturbilder. Strukturbild B fokuserar mycket på att planeringen ska utgå från en regional kärna vilket i grund och botten är bra, däremot delar vi inte samtliga slutsatser som man kommer fram till vad gäller planeringen kring ett sådant scenario. I strukturbild B förutsätts att Bromma flygplats läggs ner och att flygplatssystemet istället utgörs av Arlanda och Skavsta. Bromma flygplats är en viktig och nödvändig del av Stockholmsregionens infrastruktur, och i ett vidare perspektiv även för hela Sverige. Det är centralt att regionens flygkapacitet säkras långsiktigt och att även Bromma flygplats utnyttjas optimalt. Det är viktigt att behovet av infrastrukturinvesteringar tillgodoses i alla delar.

Byggandet av den östliga förbindelsen är särskilt angelägen, inte minst för att avlasta de centrala delarna av innerstaden från biltrafik. Stockholm är idag i princip den enda huvudstaden i Europa som inte har en ringled runt innerstaden. Den östliga förbindelsen är också viktig för stadens hamnverksamhet och dess utvecklingsmöjligheter.

Det är dock olyckligt att man i Strukturbild B skriver att inga större väginvesteringar kommer att behöva genomföras i regionen efter 2030. Vi delar bedömningen att kapacitetsstarka transportmedel ska prioriteras främst, men vi kan inte utesluta alla människor som är beroende av sin bil för att få vardagen att gå ihop. Den regionala utvecklingsplanen bör därför inta en mer pragmatisk hållning som syftar till att behovet ska få styra investeringarna, inte politiska övertygelser.

I övrigt instämmer vi i de synpunkter som framkommer i exploateringskontorets tjänsteutlåtande.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V).

Reservation

Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Abit Dundar (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Ersättaryttrande lämnas av Markus Berensson (C) enligt följande:

Det är centralt att regionen har en utpekad färdriktning för att

kunna åstadkomma rimliga planeringsförutsättningar på lång sikt. Centerpartiet instämmer med förvaltningen att ambitionsnivån kan öka i flera delar, samtidigt ser vi inga problem i att Stockholms stad även fortsättningsvis intar en tätposition gällande ambitionsnivåer för till exempel klimat- och vattenfrågor.

Vi vill betona vikten av att regionen har en tydlig vision kring hur Stockholms län ska öka kollektivtrafikandelen. För att nå upp till denna måste långsiktiga strategiska planer som syftar till att skapa en tätare, grönare och mer hållbar region som drar åt samma håll i landstinget och i länets kommuner. Centerpartiet vill påpeka betydelsen av att våga bygga högt då höga hus rymmer fler människor och kan utnyttja marken mer yteffektivt. Detta ger i sin tur bättre möjlighet att spara naturmark som har värden för rekreation. Hinder för att bygga höga hus, som till exempel riksintressen för kulturmiljövård, bör identifieras och avvägas gentemot andra intressen.

Ny bebyggelse ska i första hand planeras i centrala och kollektivtrafikhärlägen, samtidigt är det viktigt att vi vågar bygga ut kollektivtrafiken i ett tidigt skede, det vill säga innan ett nytt bostadsområde står färdigt. Regionala stadskärnor ska kunna utvecklas på det sätt som RUFS beskriver, detta för att avlasta resandet in mot centrala Stockholm. Fungerande kollektivtrafik ska finnas på plats vid tiden för inflyttning i nya bostäder och arbetsplatser, eftersom det är då människor är mest benägna att etablera nya vanor och resesätt. Nya bostäder i lägen där boende blir beroende av bilen bör undvikas. Här är det viktigt att kommuner och landstingets trafikförvaltning, i samarbete med exploatörer, kan testa nya finansieringsmodeller.

Som framgår av RUFS så finns behovet av att bygga ut Arlanda om Bromma flygplats avvecklas 2038 när dagens Brommaavtal löper ut. Att förbättra den regionala och storregionala tillgängligheten till Arlanda anges vara en prioriterad fråga. Vi vill, precis som Miljöförvaltningen gör, betona vikten av att RUFS bör förtydligas med att planeringen för Arlandas utbyggnad och infrastrukturen till och runt flygplatsen måste påbörjas omgående för att kunna stå klart 2038.

§ 7**Otillåtna bosättningar (Ds 2016:17). Anmälan av svar på remiss**

Dnr E2016-02062

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner anmälan.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 1 augusti 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 8**Förvärv av fastigheten Atlas 6 i Gamla Stan från Stockholms Stift**

Dnr E2016-02265

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner upprättat köpeavtal och ger kontoret i uppdrag att slutföra förvärvet.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 7 juli 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 9**Mer flyg och bostäder – den statlige samordnaren av flygkapacitet och bostäder i Stockholmsområdet (N/2016/02702/TIF). Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr E2016-1829

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Exploateringsnämnden överlämnar och åberopar kontorens gemensamma tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets, stadsledningskontorets, miljöförvaltningens, stadsbyggnadskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 10 augusti 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Abit Dundar (L) föreslår att nämnden beslutar att avslå förvaltningarnas förslag till beslut samt att som svar på remissen anföra följande:

Det är glädjande att regeringens samordnare kommer fram till samma slutsatser som vi gjorde redan innan det att utredningen om Bromma flygplats framtid inleddes i december 2014, nämligen att det inte är möjligt att avveckla Bromma flygplats i förtid. Bromma flygplats framtid berör hela landet och det är därför positivt att regeringen väljer att inte hörsamma önskemålen från den rödgrönrosa stadshusmajoriteten. Frågan har nationell bäring och ska därför diskuteras i ett nationellt sammanhang snarare än som en lokalpolitisk fråga.

Vi delar bedömningen om att prioritera en ut- och ombyggnad av Arlanda flygplats i syfte att utöka kapaciteten där med en fjärde rullbana. Erfarenheten från utbyggnaden av den tredje

rullbanan på Arlanda visar dock att det gäller att ha en god framförhållning och att det är nödvändigt att påbörja arbetet med att projektera en fjärde rullbana redan nu för att den ska kunna vara på plats år 2038. Regeringen bör prioritera frågan högt eftersom den är viktig för hela rikets tillgänglighet, effektivitet och för företagens möjlighet att växa.

Det är dock olyckligt att regeringens samordnare redan nu landar i slutsatsen att Bromma flygplats ska avvecklas år 2038. Vi delar bedömningen att bostadsbyggandet är en prioriterad fråga men rapporten *Bostadspotential i Stockholm* visar att det är möjligt att behålla Bromma flygplats och samtidigt bygga 150 000 bostäder - det ena behöver inte utesluta det andra. Bromma flygplats är en viktig och nödvändig del av Stockholmsregionens infrastruktur, och i ett vidare perspektiv även för hela Sverige. Det är centralt att regionens flygkapacitet säkras långsiktigt och att även Bromma flygplats utnyttjas optimalt.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V).

Reservation

Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Abit Dundar (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Ersättaryttrande lämnas av Markus Berensson (C) enligt följande:

Vi instämmer med berörda förvaltningskontor i staden att utredningens slutresultat är i linje med hur staden bör se på framtida flygkapacitet och bostäder i Stockholm. Vi delar bedömningen om att prioritera en ut- och ombyggnad av Arlanda flygplats i syfte att utöka kapaciteten där med en fjärde rullbana. Erfarenheten från utbyggnaden av den tredje rullbanan på Arlanda visar att det gäller att ha en god framförhållning och att det är nödvändigt att påbörja arbetet med att projektera en fjärde rullbana redan nu för att den ska kunna vara på plats före år 2038. Därtill måste Arlanda byggas ut kraftigt med utökad spårkapacitet till flygplatsen, ett nytt luftrum, bättre integrerade terminaler, fler direktförbindelser och utbyggd flygplatsservice. Regeringen bör prioritera frågan högt eftersom den är viktig för hela rikets tillgänglighet, effektivitet och för företagens möjlighet att växa.

Stockholm är en perifert belägen storstad i Europas utkant

som är helt och hållet beroende av goda flygförbindelser med omvärlden för att kunna konkurrera på en global marknad. För att behålla och utveckla vår starka internationella position måste vi satsa på flyget. Arlanda är Stockholms självklara port mot omvärlden och det är på Arlanda vi måste fokusera. När Arlanda klarar Stockholmsregionens hela behov av flygplanskapacitet, har Bromma flygplats inte någon framtid. Det kommer på lång sikt att vara svårt att motivera att en flygplats ska finnas så centralt, varken ur ett miljö- eller trafiksäkerhetsperspektiv. Därtill är marken mycket värdefull som en plats för fler välbehövda bostäder.

§ 10

Samråd enligt 6 kap. 4 § miljöbalken avseende ny 400 kV elnätsförbindelse Örby-Snösätra. Anmälan av svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr E2016-01774

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner anmälan av remissvar och lägger ärendet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 7 juli 2016.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Ersättaryttrande

Ersättaryttrande lämnas av Markus Berensson (C) enligt följande:

Bostadsbristen i Stockholm har de senaste åren gått från allvarlig till akut. Ska stadens mål om 140 000 nybyggda bostäder till 2030 nås så måste vi vända på alla stenar. Centerpartiet har ett mål om 160 000 nya bostäder till 2030, ett mål vi menar kan uppnås om vi bygger en tätare stad, och även vågar bygga på höjden.

Ett expansivt Stockholm behöver ta mycket mark i anspråk

för nya bostäder, förskolor, skolor, butiker etc. Stockholm lider inte av brist på markyta i så mån att ingrepp i stadens park- och grönområden behöver göras. Däremot finns en uppsjö hårdgjorda ytor som skulle lämpa sig väl för bostadsbyggande. Sedan tidigare har Centerpartiet bland annat föreslagit Masthamnen och spårområdet väster om Centralen som synnerligen väl lämpade för bostadsbyggande. En ytterligare sådan plats är kring Örbyleden i södra Stockholm.

Örbyleden är en överdimensionerad motorled som förutom att göra anspråk på en stor yta även fungerar som en effektiv barriär mellan de boende i Stureby och Örby, Svedmyra och Bandhagen. Den överdimensionerade Örbyleden har ungefär samma fordonspassager per dygn – ca 19 000, som den uppskattade innerstadsboulevarden Karlavägen.

Centerpartiet föreslår att Örbyleden omvandlas till en stadsboulevard, kringgärdade av tät kvartersbebyggelse. Det ligger stora markresurser invid dessa motorleder och boulevardisering kan ge upphov till tusentals attraktiva bostäder samtidigt som det markant ökar de urbana kvaliteterna i stora delar av området. Området som föreslås boulevardiseras skulle möjliggöra byggandet av tiotusentals nya bostäder.

Ett stort hot mot detta är dock Svenska Kraftnäts planerade elledning mellan Örby och Snösätra. En markkabellösning längs Örbyleden – vilket Svenska Kraftnät förordar, skulle omöjliggöra Örbyledens omvandling till en stadsboulevard. Dels på grund av ytan kabeln tar i anspråk och att tekniker ska kunna komma åt den, men inte minst mot bakgrund av den ”magnetfältspolicy” Svenska kraftnät har – vilken skulle omöjliggöra bostadsbyggande i kabelns närhet.

Centerpartiet inser vikten av att bygga den nya elförbindelsen i södra Stockholm som ska förstärka elnätet och säkra elförsörjningen i Stockholmsregionen. Men det behöver inte göras genom en markkabellösning. Istället förordar vi en tunnelloösning där kabeln grävs ner på ett större djup och där arbetstunnel byggs för framtida underhåll.

§ 11**Fler bostäder i Tensta-Rinkeby. Motion (2016:16) från Joakim Larsson (M). Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr E2016-00984

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 21 juni 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP), Maria Ljuslin (V) och Abit Dundar (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen samt att därutöver anförä:

Stockholm växer och det är en utveckling som Moderaterna både stöder och tar på allvar. Läget idag är att Stockholm förväntas öka sin befolkning med 11 procent till 2020. Därför har Moderaterna höjt ambitionen för bostadsbyggandet till 50 000 nya bostäder till 2020. Och det behöver byggas mycket över hela staden.

Under Alliansens senaste två mandatperioder i majoritet påbörjades så också planeringen av många tusen nya bostäder i ett stort antal programområden. Ett av dessa är sambandet Bagarmossen – Skarpnäck, ett annat är Årstafältet. Med anledning av att Stockholm växer allt snabbare finns det behov av att se över såväl pågående som nya områdesprogram. I Rinkeby, Bromsten, Tensta och Spånga ser vi goda möjligheter till förtätning och därtill ytterligare bostäder i mellanrummet mellan stadsdelarna. Grovt uppskattat skulle omkring 5 000 nya bostäder kunna planeras och därtill nödvändig kommunal och kommersiell samhällsservice.

I exempelvis Rinkeby pågår idag genomförandet av ett antal positiva planer för nya bostäder och service. Att fortsätta i denna anda, samt planera för en tydligare inriktning mot blandstad i en hyresrättat stadsdel, kan dessutom bidra till att minska segregationen. Detaljplaner för nya bostäder, förskolor och annan kommunal och kommersiell service i dessa stadsdelar ska prioriteras av stadens förvaltningar under 2016. Planeringen ska utgå från översiktsplanens intentioner på sådant sätt att stadsdelarna såväl förtätas som byggs samman med blandade upplåtelseformer och nödvändig service.

Det är förvisso helt korrekt att det pågår flertalet projekt runt om i dessa stadsdelar, men det var känt sedan tidigare och vi delar således inte kontorets bedömning att motionens intention om en satsning på Tensta-Rinkeby skulle uppfyllas med nuvarande program- och planarbeten i området. Motionens intentioner är snarare att planlägga ytterligare 5 000 nya bostäder i blandande upplåtelseformer och med förtätning inom främst Rinkeby och Tensta samt ett sammanbyggande av stadsdelarna. Företrädelsevis ska förtätningen ske medels bostadsrätter, utöver vår tidigare ambition om att möjliggöra ombildning från hyresrätter till ägarlägenheter i befintligt bestånd. Sammantaget är vår bedömning att detta är den bästa, om än långsiktiga, lösningen för att minska segregationen och öka tryggheten i främst Rinkeby och Tensta. Slutsatsen blir därmed att denna planläggning bör prioriteras.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP), Maria Ljuslin (V) och Abit Dundar (L).

Reservation

Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersätтарыttrande

Markus Berensson (C) instämmer i förslag från vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M).

§ 12**Överenskommelse om exploatering med tomträtt för tillbyggnad av kontorslokal inom fastigheten Galtåsen 3 i Traneberg med Ergonomidesign fastighets AB**

Dnr E2016-00878

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att träffa överenskommelse om exploatering mellan exploateringsnämnden och Ergonomidesign fastighets AB avseende Galtåsen 3 enligt vad som anges i kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 24 maj 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 13**En mer levande stadsmiljö under Stockholms broar. Motion (2016:29) från Karin Ernlund (C). Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr E2016-01721

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 7 juni 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Ersättaryttrande

Ersättaryttrande lämnas av Markus Berensson (C) enligt följande:

Om jag hade haft yrkanderätt hade jag yrkat på följande:

- 1 Att tillstyrka motionen.
- 2 I övrigt anföra:

I sitt svar skriver Exploateringskontoret att Trafikverket generellt är restriktiva till anläggningar som innebär stadigvarande vistelse under de statliga broarna, med hänvisning till transporter av farligt gods. Centerpartiet har svårt att förstå problematiken; transporterarna kör på broarna, vi planerar att anlägga verksamheten under dem. Med det argumentet skulle man i rimlighetens namn inte heller kunna bedriva rekreativ verksamhet i närheten av järnväg, med motivationen att det transporteras farligt gods på järnvägen. Inte heller skulle rastplatser kunna byggas längs motorvägar med hänvisning till att farligt gods transporteras på vägarna bredvid.

Den verksamhet som idag bedrivs, exempelvis under Skanstullsbron, verkar fungera ypperligt. Det ser vi som ett ytterligare bevis på att vårt förslag fungerar och inte är något nytt och radikalt, utan en vidareutveckling på redan väl fungerande bar- och klubbverksamhet. Här är stadens främsta uppgift att underlätta för de entreprenörer som kan tänkas vara intresserade av att driva sådan verksamhet under stadens broar.

Precis som vi skrivit i motionen är vår tro att nyttjandet av döda ytor, så kallade "wasted spaces", är ett kreativt sätt att ge medborgarna i Stockholm nya rekreativ- och mötesplatser i form av nattklubbar, serveringar och caféer. I den strävan kan just området under stadens broar komma att spela en viktig roll. Verksamheten kan bedrivas under tak, trots att det är utomhus. Ytorna under broarna är dessutom nära vatten vilket generellt uppskattas av stadens medborgare. Ofta, men inte alltid, ligger dessa ytor även så långt ifrån bostadsområden att verksamheten vi föreslår att förlägga där inte stör någon. Vår slutsats är därmed att dessa ytor helt enkelt är för bra för att inte nyttjas.

§ 14**Nyanlända och asylsökande i Stockholms stad. Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr E2016-01526

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 17 juni 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att avslå kontorets förslag till beslut samt att som svar på remissen anföra följande:

Vi ställer oss tveksamma till lagligheten i ärendets förslag.

- 3) Abit Dundar (L) föreslår att nämnden beslutar att i huvudsak bifalla exploateringskontorets förslag till beslut samt att i övrigt anföra:

Under hösten 2015 anlände många till Stockholm för att få skydd från framför allt kriget i Syrien. Stockholm ska vara öppet mot omvärlden och stå för ett mottagande som snabbt integrerar nya stockholmare. Som ett led i Stockholms mottagande måste processerna med Stockholms hems modulbostäder skötas smidigt och utan onödig oreda.

Exploateringskontorets yttrande om Stockholms hems fakturering av markberedningar är därför oroande. Av kontorets yttrande framgår att den typen av fakturering inte är möjlig.

För att processen med modulbostäderna ska ske på ett så smidigt sätt som möjligt bör lösningar som minskar

exponeringen mot risken för långa överklagandeprocesser prioriteras. Därför är det viktigt att staden undersöker alternativa sätt att hantera situationen och väger dem mot varandra. Tänkbara sådana kan vara att se över Stockholmsshems avkastningskrav och låta bolaget stå för kostnaden eller att ta ut kostnaden på hyran och samtidigt ge SHIS ett kapitaltillskott för att kunna subventionera de boendes hyra. I grunden handlar det om hur kostnader ska fördelas i staden för modulbostäderna och det är viktigt att det istället sker på ett sätt som både är ekonomiskt sunt och som inte förlänger projektet med modulbostäderna.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V).

Reservation

Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Abit Dundar (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 15**Markanvisningstävlingar på lägsta hyran. Motion (2016:4) från Joakim Larsson (M). Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr E2016-00980

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 31 maj 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP), Maria Ljuslin (V) och Abit Dundar (L) föreslår (se beslutet).

- 2) Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen samt att därutöver anföra:

Stockholm växer och det är en utveckling som Moderaterna både stöder och tar på allvar. Läget idag är att Stockholm förväntas öka sin befolkning med 11 procent till 2020. Därför har Moderaterna höjt ambitionen för bostadsbyggandet till 50 000 nya bostäder till 2020. Och det behöver byggas mycket över hela staden. Dagens dysfunktionella bostadsmarknad utmärks dessvärre av att många människor står i bostadskö, att flyttkedjor inte fungerar och att bostadsbrist råder som gör det svårt för ekonomiskt svaga grupper att köpa en bostad.

En fortsatt hög byggtakt är helt nödvändig för att människor ska kunna bosätta sig i Stockholm och för en bättre tillväxt som ger välfärd till alla. Samtidigt är det viktigt att vi planerar staden så att alla som vill också får råd att bo här. Genom att exploatera mark som inte är förenad med höga grundkostnader blir den totala kostnaden per ny bostad lägre och därmed kan också kostnaden för den som ska köpa eller hyra bostaden bli lägre.

Under 2017 ska exploateringsnämnden initiera tre markanvisningstävlingar för lägre hyra med omkring 200 lägenheter, i kollektivtrafikhöga lägen, per tävling. I största möjliga mån ska dessa markanvisningstävlingar avse platser som kräver enkel grundläggning utan behov av pålning för att ytterligare få ned produktionskostnaden och därmed hyran. Utgångspunkten ska vara att den aktör som kan bygga med den lägsta hyran får markanvisningen. Ett antal grundkriterier gällande kvalitet, planlösningar som optimerar antalet möjliga lägenheter och uppfyller stadens grundläggande miljökrav ska ställas. För att säkerställa en sund konkurrens, och öka möjligheterna till lägre hyror, ska tävlingarna vara öppna för såväl stadens egna bostadsbolag som för privata aktörer på marknaden.

Det är glädjande att kontoret ställer sig positivt till motionens intentioner att genomföra tävlingar för att pressa produktionskostnader och åstadkomma rimliga hyror. Kontoret ställer upp ett antal redan genomförda tävlingar, från vilka det är möjligt att dra relevanta slutsatser. Då detta är en mycket angelägen fråga för många nuvarande och framtida stockholmare redan idag, finns det dock ingen anledning att därtill vänta in en utvärdering av första etappen

Stockholmshus.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP), Maria Ljuslin (V) och Abit Dundar (L).

Reservation

Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 16

Ny park längs med Årstaviken. Motion (2016:23) från Karin Ernlund (C). Svar på remiss från kommunstyrelsen
Dnr E2016-01062

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Exploateringsnämnden överlämnar kontorens gemensamma tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets och stadsbyggnadskontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 8 juni 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Ersätтарыttrande

Ersätтарыttrande lämnas av Markus Berensson (C) enligt följande:

Om jag hade haft yrkanderätt hade jag yrkat på följande:

- 1 Att tillstyrka motionen.
- 2 Att därutöver anföra:

Vi välkomnar att stadsbyggnadskontoret och

exploateringskontoret i kommunstyrelsens remiss uttrycker att de vill tillgängliggöra stadens mark för den breda allmänheten genom att kreativt och innovativt föreslå lösningar. Dessutom fortgår utredningen kring programområdet Södra Skanstull, stadens förvaltningar skulle utan svårigheter kunna inkludera området kring det nedlagda järnvägsspåret i det arbetet. Därför finner vi det trist att man i slutändan ändå väljer att skjuta upp bygget av en park vid Årstaviken i enlighet med det vi från Centerpartiets sida har föreslagit. Vår stora fråga förblir: varför vid ett senare tillfälle? Varför påbörjar man inte byggnationen nu?

Som vi uttryckt tidigare i vår motion är området en outnyttjad och ideal plats för en modern park av internationell karaktär. Nyheten att bygga en park ovanför Årstaviken på det nedlagda järnvägsspåret på Södermalm fick redan i idéstadiet mycket positiv respons av medborgare som ville namnge den föreslagnaparken. Det visar att intresset är stort och att viljan hos medborgarna finns. Låt oss därför agera istället för att bara prata.

Odlingar finns redan på spåret men vi vill bygga till både serveringar och promenaddäck. I vår motion föreslår vi också att man ska tillgängliga området för de som tar sig fram med barnvagn, rullator och rullstolt. Dessutom kan man för entreprenörer och intressenter göra området inne i den tunnel som finns på spåret, och som är 200 lång, tillgängligt för att öppna exempelvis en restaurang eller en nattklubb. Involverar man intressenter tidigt i projektet kan kostnaderna falla drastiskt.

Idén om en park på spåret ovanför Årstaviken, vad den än ska heta, är för bra för att lägga på minnets skrothög. Låt oss påbörja bygget av den med detsamma.

§ 17

Södra Skanstull. Reviderat utredningsbeslut nr 2

Dnr E2014-02032

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner till kontorets tjänsteutlåtande bilagt projektdirektiv för Södra Skanstull.
- 2 Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att fortsätta

utredningarna för projekt Södra Skanstull upp till 27 mnkr.

- 3 Exploateringsnämnden anmäler beslutet till kommunstyrelsens ekonomiutskott samt till stadsbyggnadsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden, idrottsnämnden, Södermalms stadsdelsnämnd och Stockholms Hamn AB.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 15 juni 2016.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP), Maria Ljuslin (V) och Abit Dundar (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföras:

Vi konstaterar att exploateringskontorets bedömning är att Skanstullsområdet kan vara aktuellt med en nybyggnation om cirka 450 lägenheter. En tidig bedömning visar att projektets utgifter är betydande där ett riskpåslag på 30 respektive 50 % visar en utgiftsnivå om 1,2 respektive 1,4 miljarder kronor. De största utgiftsposterna utgörs av nytt gatu- och gc-nät inom området som delvis underbyggs, intunnling av befintliga trafikramper, åtgärder för att förbättra luftkvalitet vid tunnelmynningar och upprustning av torg och parkområden.

Stadens omfattande utgifter i detta område kan rent principiellt jämföras med Hagastaden, och vi instämmer därför i exploateringskontorets slutsats om att en övervägande del av stadens mark skulle behöva säljas utifrån krav på balanserad projektekonomi i enlighet med stadens investeringsstrategi. Med anledning av detta är det såväl förvånande som anmärkningsvärt att det fortsatta utredningsarbetet ändå föreslås ha ambitionen om blandade upplåtelseformer. Det är givetvis en viktig ambition att ha för stadens utveckling generellt sett, men de rödgrönrosas bostadspolitik i investeringstunga projekt riskerar att på sikt påverka stadens ekonomi negativt, med behov av ytterligare miljardlån. Ambitionen om blandade upplåtelseformer ska således utgå från projektdirektivet för att istället prioritera en försäljning av mark till byggandet av bostadsrätter för att på så vis minimera stadens underskott i projektet som helhet.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP), Maria Ljuslin (V) och Abit Dundar (L).

Reservation

Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V) enligt följande:

I presentationen av Södra Skanstull står bl.a. ”I programmet utreds möjligheterna att förstärka kopplingen mellan Södermalm och Söderstaden och utveckla promenadstaden.”

Den nord – sydliga dimensionen är viktig, men det är också det öst – västliga. Strandpromenaden längs med Årstaviken är ett fantastiskt rekreationsområde. Utvecklingen av programområdet kommer ha påverkan längs med hela med Årstaviken. Det är därför viktigt att ett helhetsgrepp tas om området i den fortsatta planeringen. Området präglas idag till del av stadsodling vilket även i fortsättningen bör utgöra ett viktigt inslag.

Särskilt uttalande lämnas av Abit Dundar (L) enligt följande:

Projektet för Södra Skanstull är i grunden positivt och innebär stora förbättringar för södra Södermalm. Det är dock beklagligt att utredningarna har problem med att få kontroll över projektets kostnader. Utredningarna som skulle kosta 2 mnkr har nu uppgått till 27mnk. En ökning med 25 mnkr.

Ersättaryttrande

Ersättaryttrande lämnas av Markus Berensson (C) enligt följande:

Det är välkommet med en ny stadsstruktur och ett välbehövligt tillskott av attraktiva bostäder i detta centrala och kollektivtrafiknära läge. Centerpartiet ser dock gärna att fler bostäder tillkommer på platsen, vilket även skulle förbättra ekonomin i ett projekt som medför stora infrastrukturinvesteringar. Förutom detta anser Centerpartiet även att området kring det nedlagda järnvägsspåret bör inkluderas i utredningsarbetet i syfte att skapa en ny vacker stadspark ovanför Årstaviken.

§ 18**Nyttjanderätt för Stokab rörande optisk fiberkabel inom fastigheten Juno 2**

Dnr E2016-01358

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner och undertecknar avtal enligt förslag från Stokab.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 18 april 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 19**Slutredovisning av utbyggnad för bostäder m.m. i projektet Gyllene Ratten i Fruängen**

Dnr E2016-01869

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner slutredovisningen av utbyggnad för bostäder m.m. i projektet Gyllene Ratten i Fruängen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 27 maj 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 20**Markanvisning för bostäder och förskola vid kv. Klubbacken i Mälarhöjden till Primula Byggnads AB.****Inriktningsbeslut**

Dnr E2016-01868

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder och förskola vid kv. Klubbacken till Primula Byggnads AB och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal.
- 2 Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att fortsätta utredningarna upp till 4 mnkr (inriktningsbeslut).
- 3 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 7 juni 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V) enligt följande:

Klubbacken är ett uppskattat område med goda förutsättningar att rymma fler bostäder. Det är också en plats som kan utvecklas till att i högre grad bli en social mötesplats för närområdet. Den föreslagna markanvisningen ger ett viktigt tillskott av bostäder, inte minst av hyresrätter, i en del av staden där bostadsrätter och småhus är dominerande. Projektet innebär också att en ny förskola kan byggas i området, vilket är viktigt eftersom behovet av förskoleplatser är och kommer vara stort.

I området finns i dag en parklek som kommer att flyttas inom projektområdet i och med exploateringen. I och med

bebyggelsen och den planerade förskolan kommer nyttjandet av parkleken sannolikt att öka. Det är av mycket stor vikt att allmänhetens tillgänglighet till parklek och naturmark fortsatt är god. Det är vidare av stor vikt att förskolan får egen vistelsegård i anslutning till sin verksamhet. Om det finns behov av att omdisponera lägenheter eller minska exploateringsgraden, i syfte att uppnå önskade kvaliteter för parklek och förskola, ska detta vara en prioriterad fråga i det fortsatta arbetet.

Särskilt uttalande lämnas av Abit Dundar (L) enligt följande:

Exploatering av Klubbacken är positivt och innebär ett tillskott av 160 nya bostäder, både hyresrätter och bostadsrätter. I Klubbacken ligger en mycket populär parklek som används flitigt av både allmänhet och förskolan Bellmanskällan. Det är därför positivt att parkleken ersätts med en ny utvidgad parklek.

I det framtida planarbetet måste hänsyn tas till att både Bellmanskällan och den nya förskolan får tillgång till parkleken. Parkleken behöver dessutom vara så stor att den har kapacitet för båda förskolorna och allmänheten. Vidare är det viktigt att det under perioden då byggnationerna äger rum finns en tillgänglig parklek för Bellmanskällans förskola och allmänheten.

§ 21

Nytt samråd om mark- och sjökabelförläggning mellan Beckomberga och Bredäng – enligt 6 kap. 4 § miljöbalken (nätkoncession). Anmälan av svar på remiss
Dnr E2016-01707

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner anmälan.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 20 juni 2016.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 22**Bostäder m.m. inom fastigheterna Djursätra 1, Djursätra 2 samt del av Sätra 2:1 i Sätra. Reviderat genomförandebeslut**

Dnr E2016-02075

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner reviderat genomförandebeslut av exploatering inom fastigheterna Djursätra 1, Djursätra 2 samt del av Sätra 2:1 i Sätra omfattande totalt ca 35,8 mnkr och ger kontoret i uppdrag att genomföra projektet.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 25 maj 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 23**Markanvisning för bostäder inom del av fastigheten Farsta 2:1 i Fagersjö till AB Familjebostäder**

Dnr E2015-02459

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder inom del av Farsta 2:1 till AB Familjebostäder och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 15 juni 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V) enligt följande:

Fagersjö ligger i direkt anslutning till Magelungens strand, ett av flera utvecklingsområden i programmet Tyngdpunkt Farsta. Vi bygger bl.a. nya parker, gångbro över till Farstaskogen, lokalgata samt ändrar strukturen på Magelungsvägen till ett urbant stråk.

Satsningen på Magelungens strand är, rätt förvaltd, en fantastisk möjlighet att också utveckla Fagersjö. Därför är det viktigt att vi dels kopplar samman stadsdelarna dels funderar på hur entrén till Fagersjö kan utvecklas.

§ 24**Projekt Beckomberga etapp I, II och III, Krillans Krog samt Storseglet. Byte av säkerhet för överenskommelse om exploatering**

Dnr E2016-02182

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att genomföra byte av utställda säkerheter i projekten Beckomberga etapp I, II och III, Krillans Krog i Kristineberg och Storseglet i Gröndal, enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 28 juni 2016.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 25

Avtal om nyttjande av stadens tunnlar samt markförläggningsavtal för stads- och fordonsgasledningar i allmän platsmark och annan av staden ägd mark inom Stockholms kommun. Förberedelse inför avyttring av Gasnätet Stockholm AB och Stockholm Gas AB, dotterbolag till Fortum Värme AB samägt med Stockholms stad

Dnr E2016-02587

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner föreliggande markförläggningsavtal för stads- och fordonsgasledningar i allmän platsmark och annan av staden ägd mark inom Stockholms kommun, bilaga 1 till kontorens gemensamma tjänsteutlåtande, samt uppdrar åt förvaltningschefen att underteckna avtalet.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 22 augusti 2016.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag.

§ 26**Markanvisning för förskola inom del av fastigheten
Antwerpen 2 till SISAB**

Dnr E2016-02142

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för förskola inom del av fastigheten Antwerpen 2 i stadsdelen Ladugårdsgärdet i Norra Djurgårdsstaden till SISAB och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 14 juni 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 27**Revidering av Program för hållbar stadsutveckling i
Norra Djurgårdsstaden**

Dnr E2016-01322

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att låta ärendet utgå.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag.

§ 28**Markanvisning för idrottsändamål inom del av fastigheten Marieberg 1:26 i Marieberg till Skolfastigheter i Stockholm AB**

Dnr E2016-00015

Bordlagt den 9 juni 2016, pkt 14

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för idrottsändamål inom fastigheten Marieberg 1:26 till Skolfastigheter i Stockholm AB och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i utlåtandet.
- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 10 maj 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V) enligt följande:

Stockholm växer snabbt och behovet av nya skolor är större än någonsin. Den förra borgerliga majoriteten förlitade sig på att marknaden skulle lösa behovet av nya platser, detta visade sig inte fungera, vilket de insåg allt för sent. Ett sätt att hantera det stora behovet av skollokaler var att staden köpte Campus Konradsberg av Akademiska hus när Stockholms universitet lämnat lokalerna. När området är fullt utbyggt kommer drygt 2000 elever gå i skolan i området. Utöver detta planeras Thorildsplans gymnasium att byggas ut och Länsstyrelsens gamla lokaler på Hantverkargatan hyras in för skolverksamhet. I dagsläget finns det inte en tillräcklig kapacitet av idrottslokaler för att täcka dagens eller det framtida behovet av skolidrott. Utöver detta finns det ett

skriande behov av idrottsytor och idrottsanläggningar i Stockholm för föreningsidrotten, inte minst i innerstaden.

Den föreslagna idrottsanläggning som planeras i anslutning till Konradsberg är en mycket viktig pusselbit i att lösa möjliggöra en skolutbyggnad på Kungsholmen och öka på hallkapaciteten i Stockholm. Den föreslagna anläggningen ska planeras för framtidens kapacitetsbehov.

Den valda platsen ställer dock mycket stora krav på hur de ekologiska och stadsbyggnadsmässiga kvaliteterna hanteras. Den smala midjan i det gröna, ekologiska sambandet Rålambshovsparken-Fredhällsparken minskas. Stråket är bullerstört men trots det en både rekreativ och ekologisk resurs i staden. I det fortsatta arbetet ska både rekreativa och ekologiska värden aktivt utvecklas som en central del av gestaltningsuppdraget. Parkstråket ska fortsatt vara avläsbart och trygghetsaspekter för gång- och cykeltrafikanter norr om anläggningen beaktas. Projektet ska för detta beredas ekonomiskt utrymme. Den ianspråktaga grönytan ska därutöver kompenseras med ekologiskt relevant kompensation.

Platsen är vidare viktig ur ett gestaltningsperspektiv då anläggningen kommer att bli en entrébyggnad till Kungsholmen. Det är därför av betydelse att byggherren lägger stor omsorg vid gestaltning och beaktar hur idrottsanläggningen kan skapa tydliga stadsbyggnadsmässiga värden.

§ 29

Markanvisning för bostäder inom fastigheten Aspudden 2:1 i Aspudden till Riksbyggen ekonomisk förening och Wallenstam AB. Inriktningsbeslut

Dnr E2014-02460

Bordlagt den 9 juni 2016, pkt 20, i den del som avser markanvisning till Wallenstam AB

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V):

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder inom fastigheten Aspudden 2:1 till Wallenstam AB och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.

- 2 Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att fortsätta utredningsarbetet (inriktningsbeslut).
- 3 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.
- 4 Exploateringsnämnden anför följande:

Aspudden/Midsommarkransen är ett viktigt förtätningsområde i närförort med god tillgänglighet till kollektivtrafik och vacker natur. År 2013 antogs ett program för drygt 1 300 bostäder i området. Detta är ett något lågt tilltaget mål för förtätningen och vi ser ett behov av att man i varje projekt prövar en ökad exploateringsgrad. I den föreslagna markanvisningen föreslås ett stort antal nya bostäder byggas längs med Blommensbergsvägen. I den fortsatta planeringen bör kontoret verka för att vägen blir en stadsgata med sammanhängande bebyggelse. Detta i syfte att möjliggöra en ökad exploatering, samt skapa förutsättningar för service i bottenvåningarna.

Längs Blommensbergsvägen växer ett antal större ekar som enligt programmet för Aspudden/Midsommarkransen har ett stort värde som en förlängning av Aspudsparken. Programmets inriktning att ekarna utgör förutsättningar för hur bebyggelsen kan placeras ska fortsättningsvis vara utgångspunkt i planeringen.

Grönkompensation ska användas som ersättning för de träd som inte är möjliga att bevara.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 3 maj 2016.
Kontoret föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder inom fastigheten Aspudden 2:1 till Wallenstam AB och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att fortsätta utredningsarbetet (inriktningsbeslut).
- 3 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP), Maria Ljuslin (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar enligt kontorets förslag till beslut.
- 3) Abit Dundar (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis bifalla exploateringskontorets förslag till beslut samt att i övrigt anföra:

Föreliggande ärende togs upp i exploateringsnämnden den 9 juni i år och bordlades då delvis. Liberalerna tog ställning för att områdets södra del skulle byggas som stadsstråk i enlighet med Programmet för Aspudden och Midsommarkransen. Vi kunde sedan se hur majoriteten strax innan nämnden tillade en anförandetext till beslutet om anvisningen med samma innehåll. Det bådär gott för utvecklingen på Blommensbergsvägen.

Under sommaren har stadsdelsförvaltningens för Hägersten-Liljeholmen släppt sin planering för framtida förskoleutbyggnad. Stadsdelsförvaltningen anför att förskolesituationen är pressad.

Liberalerna vill bygga tätt i Aspudden och med urbana kvaliteter. Då krävs också ett helhetsgrepp om Aspudden för att tillgången på offentlig och kommersiell service ska finnas. Antalet barn i åldrarna 1-5 år inom Hägersten-Liljeholmen i behov av förskoleplats beräknas öka från 5 600 barn under januari 2016 till 7 300 barn under december 2021, enligt förskoleplanen. Att förskolan Grågåsen ska kunna inrymma nya barn är i vår bedömning inte realistiskt – särskilt inte i och med beslutet innan sommaren att höja exploateringsgraden (vilket i sig är bra).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Elin Olsson m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V).

Reservation

Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Abit Dundar (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Vid protokollet

Lena Mittal